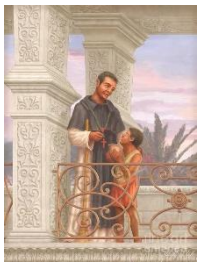
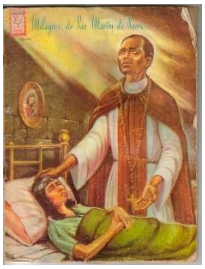
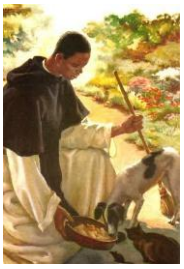
บทเทศน์และข้อคิด วันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2026

นักบุญมาร์ติน เดอ พอร์เรส (St. Martin de Porres) ศต 16-17

บทอ่านวันนี้ ฟิลิปปี 2:5–11 และ ลูกา 14:15–24

นักบุญมาร์ติน เดอ พอร์เรส นักบวชคณะโดมินิกัน · 1579–1639 · ประเทศเปรู

Apostle of Charity – อัครสาวกแห่งความรักเมตตา

“ไม้กวาดในมือของนักบุญ... อาจมีคุณค่ามากกว่ามงกุฎในมือของกษัตริย์”

สาระของพระคัมภีร์วันนี้: ฟิลิปปี 2:5–11 กล่าวถึงพระเยซูคริสตเจ้าผู้ทรงถ่อมพระองค์จนยอมรับสภาพผู้รับใช้ และพระวรสารลูกา 14:15–24 กล่าวถึงงานเลี้ยงใหญ่ที่เจ้าภาพออกไปเชื้อเชิญคนยากจน คนพิการ คนตาบอด และคนขาเป๋ ให้เข้ามาร่วมงานเลี้ยงของพระเจ้า ทั้งสองบทอ่านนี้แทบจะเป็นภาพสะท้อนชีวิตของนักบุญมาร์ติน เดอ พอร์เรส โดยตรง ท่านเป็นคนที่โลกในยุคนั้นมองข้าม แต่พระเจ้าทรงเลือกให้เป็นผู้สะท้อนพระพักตร์ของพระเยซูเจ้าอย่างงดงาม

1 ประวัติชีวิตที่น่าทึ่ง: นักบุญผู้เกิดมาในโลกที่ไม่ต้อนรับเขา

นักบุญมาร์ติน เดอ พอร์เรส เกิดเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ. 1579 ที่กรุงลิมา ประเทศเปรู ในทวีปอเมริกาใต้ เป็นบุตรของขุนนางชาวสเปนชื่อ Juan de Porres กับหญิงผิวดำผู้ได้รับอิสรภาพชื่อ Ana Velásquez แต่ชีวิตของท่านเริ่มต้นด้วยบาดแผลที่หนักหนา บิดาไม่ยอมรับท่านในช่วงแรก เพราะท่านมีสีผิวแตกต่างจากบิดา มารดาต้องเลี้ยงดูลูกสองคนด้วยความยากลำบาก มาร์ตินเติบโตขึ้นมาท่ามกลางความยากจนและการเหยียดเชื้อชาติ

เด็กคนหนึ่งเกิดมาโดยไม่ได้รับการยอมรับจากบิดา ไม่มีฐานะ ไม่มีอำนาจ และยังถูกสังคมดูถูกเพราะสีผิว แต่สิ่งที่น่ามหัศจรรย์คือ เด็กที่เคยถูกสังคมผลักออกไป กลับเติบโตขึ้นเป็นนักบุญที่เปิดประตูต้อนรับคนที่ถูกสังคมผลักออกไป

เมื่ออายุ 12 ปี ท่านได้ฝึกงานเป็นช่างตัดผมและผู้ช่วยศัลยแพทย์ในยุคนั้น ซึ่งอาชีพช่างตัดผมในอเมริกาใต้สมัยนั้นไม่ได้มีหน้าที่เพียงตัดผม แต่ยังเกี่ยวข้องกับการดูแลบาดแผล ถอนฟัน และการรักษาพยาบาลเบื้องต้นด้วย พระเจ้าทรงใช้ทักษะทางวิชาชีพที่ท่านเรียนรู้มาตั้งแต่วัยเด็ก ให้กลายเป็นเครื่องมือแห่งความรักเมตตาในเวลาต่อมา

เมื่ออายุประมาณ 15 ปี ท่านเข้าไปอยู่ในอารามโดมินิกันแห่งพระแม่มารีย์แห่งสายประคำที่กรุงลิมา ในฐานะผู้ช่วยงานชั้นผู้น้อย ทำหน้าที่กวาดพื้น ถูพื้น ตัดผม และดูแลความเรียบร้อย ในยุคนั้น กฎหมายและธรรมเนียมทางสังคมในอาณานิคมเปรูมีการเลือกปฏิบัติต่อคนเชื้อสายแอฟริกัน ท่านจึงไม่ได้รับโอกาสเท่าเทียมกับคนอื่นในตอนแรก แต่หลังจากรับใช้ด้วยความซื่อสัตย์อยู่ประมาณแปดปี เมื่ออายุ 24 ปี ท่านได้รับอนุญาตให้ปฏิญาณตนเป็นนักบวชคณะโดมินิกันในฐานะภราดาผู้ช่วย (Lay Brother) ท่านไม่ได้เป็นพระสงฆ์ แต่เป็นนักบวชผู้ถวายชีวิตในการรับใช้

นี่คือสิ่งที่น่าสนใจมากสำหรับพระศาสนจักรในปัจจุบัน ตำแหน่งในพระศาสนจักรไม่ได้เป็นเครื่องวัดความศักดิ์สิทธิ์ แต่ความรักที่เรามีต่อพระเยซูเจ้าและเพื่อนมนุษย์ต่างหากที่เป็นเครื่องวัดชีวิตคริสตชน

2. เกร็ดประวัติศาสตร์ที่ทรงพลัง: “ขายผมแทนสิ่งของเถิด”

มีเรื่องหนึ่งในประวัติของท่าน วันหนึ่ง อารามโดมินิกันประสบปัญหาทางการเงินอย่างหนัก มีหนี้สินมาก จนผู้ดูแลอารามคิดจะขายสิ่งของมีค่าบางอย่างเพื่อนำเงินมาใช้หนี้ มาร์ตินเห็นความทุกข์ใจของผู้ใหญ่ในอาราม จึงกล่าวขึ้นด้วยความจริงใจว่า “**ผมเป็นเพียงลูกครึ่งผิวดำที่ยากจนคนหนึ่ง ขายผมแทนสิ่งของเหล่านั้นก็ได้ครับ**” คนที่เคยถูกสังคมดูถูกจนแทบไม่มีคุณค่าในสายตาใคร กลับเสนอแม้กระทั่งตัวเองเพื่อช่วยเหลือครอบครัวนักบวช ท่านไม่ได้พูดเพราะเกลียดตัวเอง แต่พูดจากหัวใจที่ไม่ยึดติดกับสิ่งใดและพร้อมเสียสละเพื่อส่วนรวม ในที่สุดไม่มีใครขายท่าน แต่เหตุการณ์นี้สะท้อนให้เห็นว่าท่านเข้าใจการเป็นนักบวชอย่างลึกซึ้งเพียงใด ท่านไม่ได้ถามว่าอารามจะให้อะไรแก่ท่าน แต่ถามว่าท่านจะให้อะไรแก่อารามได้บ้าง

อีกเหตุการณ์หนึ่ง เมื่ออายุประมาณ 34 ปี ท่านได้รับมอบหมายให้ดูแลห้องพยาบาลของอาราม ท่านดูแลทั้งนักบวช คนยากจน ทาส คนพื้นเมือง และผู้มีฐานะ โดยไม่

แบ่งแยก มีครั้งหนึ่ง ท่านนำชายขอทานที่สกปรกและเต็มไปด้วยแผลเข้ามาดูแลในห้องของตนเอง นักบวชอีกคนตำหนิท่าน เพราะเห็นว่าชายคนนั้นสกปรกและไม่สมควรได้รับการดูแลเช่นนั้น มาร์ตินตอบด้วยถ้อยคำที่งดงามและกลายเป็นประโยคที่จดจำกันมาจนถึงทุกวันนี้ว่า “**ความเมตตาสำคัญกว่าความสะอาด**” (Compassion is preferable to cleanliness.)

บางครั้งเรารักษาความสะอาดของอาคารวัด แต่ไม่อยากเข้าใกล้คนที่สกปรก, เรารักษาความสง่างามของพิธีกรรม แต่ไม่สนใจคนที่ร้องไห้อยู่ข้างประตูวัด, เรารักษาระเบียบขององค์กร แต่กลับลืมว่าคนที่กำลังทุกข์ร้อนต้องการความช่วยเหลือ แน่นอนว่าเราไม่จำเป็นต้องละเลยสุขอนามัยหรือระเบียบ แต่สิ่งที่นักบุญมาร์ตินเตือนเราคือ อย่าให้ความสะอาดภายนอกกลายเป็นข้ออ้างในการปฏิเสธความรักเมตตา

3. เรื่องเล่าที่น่าประทับใจ: ไม้กวาด สุนัข แมว และหนู

ภาพที่คนทั่วโลกจดจำเกี่ยวกับนักบุญมาร์ติน คือ**ภาพท่านถือไม้กวาด และมีสุนัข แมว และหนูอยู่ด้วยกัน** เรื่องเล่าตามธรรมประเพณีที่แพร่หลายกล่าวว่า ท่านมีความรักต่อสัตว์มาก ถึงกับดูแลและให้อาหารสัตว์ที่หิวโหย โดยไม่เลือกชนิดของสัตว์ เป็นที่รู้จักกันดีว่า ท่านสามารถทำให้สุนัข แมว และหนูอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบ สัตว์สามชนิดนี้ตามธรรมชาติเป็นศัตรูกัน โดยเฉพาะแมวกับหนู!

บางคนตีความว่า สุนัข แมว และหนูเป็นภาพแทนของมนุษย์ที่แตกต่างกัน มีความขัดแย้งกัน มีความกลัวกัน และบางครั้งทำร้ายกัน แต่ความรักของพระเยซูเจ้าสามารถทำให้ผู้ที่แตกต่างกันเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันได้

วันนี้เราเห็นความแตกแยกในครอบครัว ความขัดแย้งระหว่างประเทศ การเหยียดเชื้อชาติ การแบ่งชนชั้น การทะเลาะกันในสังคม และแม้แต่ความขัดแย้งภายในพระศาสนจักรเอง บางครั้งคนที่นั่งอยู่ในวัดเดียวกันยังไม่พูดกัน! ถ้านักบุญมาร์ตินสามารถทำให้สุนัข แมว และหนูอยู่ร่วมกันได้ อย่างน้อยคริสตชนก็น่าจะเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับคนที่คิดต่างจากเราได้บ้าง! ความศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้หมายถึงการทำให้ทุกคนคิดเหมือนเรา แต่คือการทำให้คนที่คิดต่างกันยังสามารถรักกันได้

สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจคือไม้กวาดในมือของท่าน *ไม้กวาดกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งความถ่อมตน เพราะท่านไม่เคยดูหมิ่นงานเล็ก ๆ แม้แต่การกวาดพื้นก็เป็นการรับใช้พระเจ้าได้ ท่านสอนเราว่า ไม่มีงานใดต่ำต้อย หากเราทำด้วยความรัก*

4. ข้อคิดสอนใจวันนี้: “ไม้กวาดในมือของนักบุญ อาจมีคุณค่ามากกว่ามงกุฎในมือของกษัตริย์”

นักบุญมาร์ตินไม่เคยเริ่มต้นจากการถามว่า จะทำอย่างไรให้คนอื่นมองเห็นความยิ่งใหญ่ของท่าน แต่ท่านเริ่มต้นจากการถามว่า วันนี้มีใครกำลังทุกข์ทรมาน และเราจะช่วยเขาได้อย่างไร?

พระวรสารวันนี้ พระเยซูเจ้าทรงเล่าเรื่องงานเลี้ยงใหญ่ มีคนได้รับเชิญจำนวนมาก แต่คนเหล่านั้นกลับมีข้อแก้ตัวต่าง ๆ นานา คนหนึ่งบอกว่าซื้อที่ดิน ต้องไปดูที่ดิน อีกคนบอกว่าซื้อวัวมา ต้องไปทดลองวัว อีกคนบอกว่าเพิ่งแต่งงาน จึงมาไม่ได้ ทุกคนมีเหตุผลของตัวเอง และเหตุผลเหล่านั้นก็อาจดูสมเหตุสมผลด้วย แต่สิ่งที่น่าเศร้าคือ พวกเขาปฏิเสธคำเชิญของเจ้าภาพ พระเยซูเจ้าจึงทรงให้ผู้รับใช้ไปตามถนนและตรอกซอกซอยเชิญคนยากจน คนพิการ คนตาบอด และคนขาเป๋เข้ามาในงานเลี้ยง นี่เป็นภาพของพระอาณาจักรพระเจ้า พระเจ้ามิได้ทรงจัดงานเลี้ยงเฉพาะสำหรับคนที่มีชื่อเสียง มีฐานะ หรือมีความพร้อมเท่านั้น แต่พระองค์ทรงเปิดประตูต้อนรับคนที่สังคมมักจะมองข้าม และเมื่อเรามองชีวิตของนักบุญมาร์ติน เราจะพบว่าท่านดำเนินชีวิตตามพระวรสารตอนนี้อย่างแท้จริง ท่านไม่ได้เพียงรอให้คนยากจนเดินเข้ามาหาท่าน แต่ท่านออกไปตามหาคนเหล่านั้น ท่านดูแลคนเจ็บป่วย ดูแลทาส ดูแลคนพื้นเมือง ดูแลคนไร้ที่พึ่ง และแม้กระทั่งสัตว์ที่หิวโหย

เราอาจมีความรู้ทางเทววิทยามากมาย แต่ถ้าความรู้นั้นไม่ทำให้เรามีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ ความรู้นั้นก็ยังไม่ได้นำเราไปสู่หัวใจของพระเยซูเจ้าอย่างแท้จริง พระศาสนจักรในปัจจุบันกำลังถูกเรียกร้องให้เป็นพระศาสนจักรที่ออกไปพบปะผู้คน ไม่ใช่เพียงพระศาสนจักรที่รอให้ผู้คนเดินเข้ามาหา เราต้องออกไปพบคนที่ถูกทอดทิ้ง คนยากจน คนชรา คนป่วย คนพิการ เด็กที่ขาดโอกาส ครอบครัวที่แตกสลาย และคนที่รู้สึกว่าตัวเองไม่มีคุณค่า

นักบุญมาร์ตินเสียชีวิตเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน ค.ศ. 1639 อายุ 59 ปี หลังจากถวายชีวิตรับใช้ผู้ยากไร้และผู้เจ็บป่วยมาเป็นเวลานาน

เมื่อท่านเสียชีวิต ผู้คนจำนวนมากต่างโศกเศร้า เพราะพวกเขาไม่ได้สูญเสียเพียงนักบวชคนหนึ่ง แต่สูญเสียผู้ที่เป็นความหวังและความรักของคนยากจน ท่านได้รับการประกาศเป็นบุญราศีในปี 1837 และได้รับการประกาศเป็นนักบุญโดยพระสันตะปาปายอห์นที่ 23 ในปี 1962 คนที่ครั้งหนึ่งถูกดูถูกเพราะสีผิวและชาติกำเนิด กลับได้รับเกียรติจาก

พระศาสนจักรทั่วโลก นี่คือความแตกต่างระหว่างสายตาของมนุษย์กับสายพระเนตรของพระเจ้า มนุษย์อาจมองเห็นเพียงสีผิว แต่พระเจ้าทรงมองเห็นหัวใจ, มนุษย์อาจมองเห็นเพียงฐานะ แต่พระเจ้าทรงมองเห็นความรัก, มนุษย์อาจมองเห็นเพียงไม้กวาดในมือของนักบวชคนหนึ่ง แต่พระเจ้าทรงเห็นหัวใจที่พร้อมจะรับใช้พระองค์

ข้อคิดสามประการจากชีวิตนักบุญมาร์ตินให้พวกเรานำกลับไปปฏิบัติ

ประการแรก จงอย่าดูถูกงานเล็ก ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกวาดบ้าน ล้างจาน ดูแลผู้ป่วย รับฟังคนที่กำลังทุกข์ใจ หรือช่วยเหลือใครสักคนโดยไม่มีใครเห็น งานเหล่านี้สามารถกลายเป็นการถวายเกียรติแด่พระเจ้าได้

ประการที่สอง จงอย่าตัดสินคุณค่าของคนจากภายนอก คนที่เรามองข้ามวันนี้ อาจเป็นคนที่พระเจ้าทรงเลือกให้เป็นเครื่องมือแห่งพระพรสำหรับผู้อื่นในวันพรุ่งนี้

ประการที่สาม จงทำให้พระศาสนจักรเป็นบ้านที่มีที่ว่างสำหรับทุกคน อย่าให้ใครรู้สึกว่าตัวเองไม่มีคุณค่า ไม่มีที่ยืน หรือไม่มีใครต้อนรับในพระศาสนจักร

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ